

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 20 juni 2023

Nr. 2023-064923/K36184, BELMIL

Verzonden: 21 juni 2023

Op 26 april 2023 hebben wij van Sweco, namens Eurus Energy Europe B.V., een aanmeldingsnotitie voor een vormvrije m.e.r.-beoordeling ontvangen, overeenkomstig artikel 7.16 eerste lid van de Wet milieubeheer (Wm). Wij zijn van oordeel dat de aanmeldingsnotitie voldoende informatie bevat om een besluit te kunnen nemen.

Het voornemen betreft de bouw van een waterstoffabriek met een elektrisch vermogen van maximaal 20 Mega Watt op het industrieterrein Oosterhorn te Farmsum. Voor deze installatie wordt groene stroom gebruikt voor de productie van waterstof.

Projectgegevens

Naam initiatiefnemer	: Eurus Energy Europe B.V. (hierna: Eurus)
Plaats van de voorgenomen activiteit	: Kloosterlaan ongenummerd te Farmsum
Postadres	: Parnassusweg 821, 1082 LZ Amsterdam
Bevoegd gezag	: Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen
m.e.r.-beoordelingsplichtig besluit	: Omgevingsvergunning op grond van de Wabo

M.e.r.-beoordelingsplicht

In het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) zijn in de bijlage, onderdeel D, activiteiten opgenomen, waarbij op grond van artikel 7.2, vierde lid van de Wet milieubeheer een beslissing moet worden genomen of bij de voorbereiding van het betrokken besluit voor die activiteit(en), vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kan hebben, een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. Bij de beslissing omtrent het vorenstaande houdt het bevoegd gezag op grond van artikel 7.17, 3^e lid van de Wet milieubeheer rekening met de in Bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven criteria. Die criteria hebben betrekking op:

- I. de kenmerken van de activiteit;
- II. de plaats waar de activiteit wordt verricht;
- III. de kenmerken van de gevolgen van de activiteit;
- IV. de samenhang met andere activiteiten ter plaatse (cumulatie).

In categorie D 34.4 van bijlage D van het Besluit m.e.r. is bepaald dat voor het oprichten van een installatie behorende tot de chemische industrie, bestemd voor de behandeling van tussenproducten en vervaardigen van chemicaliën een m.e.r.-beoordeling nodig is. Het elektrolyse-proces is een chemische omzetting gericht op het maken van een chemisch product (waterstof). Omdat de capaciteit van de waterstoffabriek minder wordt dan 100.000 ton per jaar is er sprake van een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Voor deze beoordeling zijn de artikelen 7.16 tot en met 7.20a van de Wet milieubeheer van toepassing.

I. De kenmerken van de activiteit

Vanuit duurzaam opgewekte elektriciteit zal met behulp van elektrolyse groene waterstof geproduceerd gaan worden. Het voornemen betreft een waterstoffabriek te bouwen met een capaciteit van 20 MW_e, dat is het maximale elektrische verbruik van de elektrolyzers. De productiecapaciteit bedraagt maximaal 4000 Nm³ waterstofgas per uur dat komt neer op 8,6 ton per dag. Per jaar wordt er circa 1500 ton waterstofgas geproduceerd.

Andere procesonderdelen zijn: waterbehandeling van het systeem, het koelsysteem, de compressor, stikstofopslag en waterstofopslag.

Tijdens het proces komt er circa 8,1 MW restwarmte per dag vrij. Vooralsnog is er geen geschikte lokale afnemer voor deze restwarmte. De restwarmte zal aan de buitenlucht worden afgegeven.

De geproduceerde waterstof wordt via een ondergrondse leiding afgevoerd. De leiding wordt beheerd door Groningen Seaports en heeft een werkdruk van 28 bar.

Naast het gebruik van groene elektriciteit is voor de productie van waterstof ook water met een hoge zuiverheid nodig als grondstof. Dit zogenaamde demiwater wordt geleverd door North Water. Om het demiwater aan de vereiste specificaties te laten voldoen is ook voorzien in een waterbehandelings-systeem op basis van omgekeerde osmose.

II. De plaats waar de activiteit(en) wordt(en) verricht

De projectlocatie bevindt zich in Farmsum aan de Kloosterlaan, in de gemeente Eemsdelta. Ten noorden van de projectlocatie bevinden zich het Natura 2000-gebied de Waddenzee en het bedrijventerrein Oosterhorn. De locatie bestaat momenteel nog voor het overgrote deel uit agrarische grond (grasland/akkerland). De omgeving ten noorden van de projectlocatie bestaat hoofdzakelijk uit industrieterrein en landbouwgronden. Aan de noordwestzijde van de projectlocatie bevindt zich een klein bos met loofbomen. De locatie wordt aan de westzijde begrensd door een smalle watergang. Het plangebied ligt niet in een grondwaterbeschermingsgebied, Natura-2000-gebied of anderszins beschermd gebied. In het plangebied komen verder geen bijzondere natuurlijke hulpbronnen voor. De locatie ligt op circa 2 km afstand van de woonkernen Farmsum en Delfzijl.

III. De kenmerken van de gevolgen van de activiteit

a. Energie, grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen

De belangrijkste grondstoffen voor de productie van waterstof via het elektrolyse proces zijn elektriciteit en water. Voor het elektrolyse proces zal groene stroom worden gebruikt zodat groene waterstof geproduceerd kan worden. Het voorgezuiverde water is afkomstig van North Water. Voor de inrichting van het terrein en de bouw van de waterstofproductie-installatie wordt gebruik gemaakt van vernieuwbare natuurlijke hulpbronnen, zoals hout, glas, (bak)steen, metaal en grond. Deze hulpbronnen worden van buiten het plangebied aangevoerd. Er zijn geen andere natuurlijke hulpbronnen in het gebied aanwezig die invloed ondervinden van de voorgenomen activiteit.

b. Verontreiniging, verkeer en hinder

Tijdens de aanleg kan als gevolg van het bouwverkeer (aan- en afvoer van materiaal en materieel) en de werkzaamheden lokaal beperkte verkeershinder en geluidhinder optreden. In de gebruiksfase wordt geen verkeersaantrekkende werking verwacht aangezien de waterstofproductie-installatie onbemensd is. Er zullen tien lichte verkeersbewegingen per week zijn voor controle en onderhoud van de installatie en vier zwaardere verkeersbewegingen per week voor bevoorrading en afvoer van afval- en reststoffen. De verkeersintensiteit zal als gevolg van de voorgenomen activiteit in zeer beperkte mate toenemen.

c. Geluid en trillingen

De voorgenomen activiteit zullen plaatsvinden op het geluid gezoneerd industrieterrein Oosterhorn. Om de geluidsbelasting in beeld te brengen is een akoestisch onderzoek uitgevoerd. In een representatieve bedrijfssituatie (RBS) dragen transformatoren, elektrolyzers, rectifiers en droge koelers bij aan de geluidsbelasting. Afblaasleidingen voor zuurstof zullen continue worden gebruikt, maar dit produceert geen geluid. Waterstof zal incidenteel worden afgeblazen, dit behoort niet tot de representatieve bedrijfssituatie. Omdat de fabriek onbemensd is, zullen er weinig vervoersbewegingen op het terrein plaatsvinden en daarom nauwelijks een bijdrage leveren aan de geluidsbelasting. In het akoestisch rapport is gerekend met voorlopig bekende bronvermogens. Deze gegevens zijn opgenomen in het rekenmodel. De conclusie van het akoestisch rapport is dat de voorgenomen activiteiten inpasbaar zijn en niet leiden tot belangrijke nadelige effecten als gevolg van geluid. Gezien de beschrijving van de installaties is het aannemelijk dat er geen onderdelen zijn die een mogelijke trillingsbron voor de omgeving kunnen vormen.

d. Lucht en geur

Om de luchtkwaliteit in kaart te brengen is een lucht kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Er is sprake van stikstofemissie als gevolg van het verkeer ten behoeve van de controlewerkzaamheden en door de aanwezigheid van een noodaggregaat. De conclusie van het onderzoek is dat er langs de ontsluitende wegen en nabij het plangebied geen overschrijdingen zullen

optreden van de grenswaarden voor concentraties stikstofdioxide en fijnstof. De voorgenomen activiteit zal niet leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor de luchtkwaliteit. Het aspect geur is niet relevant omdat binnen de installatie geen activiteiten plaatsvinden die geurstoffen produceren.

e. Licht

De effecten van de voorgenomen activiteiten op de natuur zijn onderzocht in een Natuurtoets. Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied Waddenzee zijn directe negatieve effecten als gevolg van verstoring door verlichting uitgesloten.

Vanuit de zorgplicht dient er wel rekening te worden gehouden met de uitstraling van licht op de aangrenzende bosopstanden/bomenlanen. Dit in verband met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen in de nabije omgeving. De verlichting dient enkel op de projectlocatie en naar de projectlocatie gericht te zijn. Dit kan worden bereikt door de lichtmasten niet hoger dan 6 meter toe te passen en/of gebruik te maken van armaturen die strooilicht voorkomen.

f. Bodem

De projectlocatie voor de waterstofproductie-installatie is nu nog een akkerland aan de oostzijde van de Kloosterlaan, naast de inrichting van Kbm Master Alloys. Dit betreft een uitbreidingsgebied van het industrieterrein Oosterhorn. Voordat de gronden worden uitgegeven voor de ontwikkeling en bouw van een waterstofproductie-installatie zullen deze door Groningen Seaports met circa 1 meter worden opgehoogd. De vergunning voor het ophogen en de daarbij behorende onderzoeken worden door Groningen Seaports aangevraagd.

g. Externe veiligheid

Om het risico op ongevallen in beeld te brengen is een risicoanalyse uitgevoerd. Uit de analyse blijkt dat de contour voor de grenswaarde van het plaatsgebonden risico van $1.0 \cdot 10^{-6}$ /jr volledig binnen de inrichting ligt. Er liggen geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen deze risicocontour. Hiermee wordt voldaan aan de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico. Ten aanzien van het groepsrisico wordt geconcludeerd dat de inrichting geen groepsrisico veroorzaakt.

h. (Afval)water en afvalstoffen

Bij de productie van waterstof wordt gebruik gemaakt van demiwater, waarna er een reststroom proceswater overblijft. In de aanvraag is een waterbehandelingsinstallatie voorzien. Indien het water van North water niet aan de kwaliteitscriteria voldoet zal het water gezuiverd worden via deze installatie. Hiervoor zal ook een kleine hoeveelheid water met hoge mineraalconcentratie afgevoerd moeten worden. Het afvalwater zal worden geloosd op de sloot aan de overzijde van de Kloosterlaan. Door het waterschap Hunze en Aa's is aangegeven dat dit afvalwater voldoet aan de normen die aan de oppervlaktewater-kwaliteit worden gesteld.

Bij de inrichting van het terrein en de bouw van de waterstofproductie-installatie komt (bouw)afval vrij. Afvalstoffen die vrijkomen tijdens de bouw- en gebruiksfase worden conform de geldende wet- en regelgeving afgevoerd. Er is geen sprake van productie van (gevaarlijke) afvalstoffen met nadelige milieugevolgen.

i. Zeer zorgwekkende stoffen

In Nederland is momenteel specifiek aandacht voor het ontstaan, de vorming en het vrijkomen van ZZS. Op basis van de beschrijving van het proces voor de waterstofproductie wordt het vrijkomen van ZZS in de atmosfeer dan wel in het afvalwater niet verwacht.

Vanuit het primaire proces kunnen mogelijk kaliumhydroxide, stikstof, waterstof en zuurstof naar de lucht worden geëmitteerd. Geen van deze stoffen wordt beoordeeld als ZZS of potentieel ZZS.

Voor enkele installaties zijn smeeroïlen met mogelijk geringe of zeer geringe hoeveelheden ZZS aanwezig in gesloten systemen. Omdat het gesloten systemen betreft wordt niet verwacht dat er ZZS zullen vrijkomen.

j. Natuur

De projectlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. De Waddenzee, inclusief het Eems-Dollard estuarium, is het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en deze bevindt zich op circa 2,1 kilometer afstand. De locatie maakt ook geen onderdeel uit van Natuur Netwerk Nederland. Voor de bepaling van eventuele stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden is de stikstofdepositie van de voorgenomen activiteit berekend met de meest recente versie van het programma Aeries. Het resultaat van deze berekening is dat op geen enkel stikstofgevoelig Natura

2000-gebied stikstofdepositie (boven de 0,00 mol/ha/jaar) plaatsvindt. Voor het aspect stikstofdepositie is dan ook geen sprake van vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

Eurus heeft een natuurtoets laten opstellen om te onderzoeken of er mogelijkwerwijs beschermde soorten aanwezig of te verwachten zijn die negatief beïnvloed worden. Uit deze toets wordt geconcludeerd dat aanvullend onderzoek naar beschermde soorten niet noodzakelijk is. Er moet wel rekening gehouden worden met de zorgplicht.

Vleermuizen:

Vanuit de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met de uitstraling van licht op de aangrenzende watergangen en bosopstanden. De verlichting dient enkel op de projectlocatie en naar de projectlocatie gericht te zijn. Dit wordt bereikt door lichtmasten met de hoogte van maximaal 6 meter toe te passen en/of gebruik te maken van armaturen die strooielicht voorkomen.

Overige zoogdieren:

Er treden mogelijk beperkte effecten op voor overige soorten als ree en kleine marterachtigen. Deze soorten zijn in de provincie Groningen vrijgesteld van ontheffingsplicht. Aanvullend onderzoek is daarom niet nodig. In het kader van de zorgplicht moet tijdens de uitvoering altijd rekening gehouden worden met de aanwezigheid van (algemeen) voorkomende zoogdieren. De projectlocatie wordt door Groningen Seaports (GSP) opgehoogd. Hiervoor heeft GSP een vergunning aangevraagd en de benodigde ecologische onderzoeken uitgevoerd. Onderdeel hiervan is een aanvullend onderzoek naar de haas, hermelijn en bunzing welke niet meer vrijgesteld zijn. De werkzaamheden die onderdeel zijn van de ophoging met circa 1 meter zal aantasting en verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen veroorzaken. Dit wordt nader onderzocht door GSP. Er zal voor er gestart wordt met de uitvoering van de bouw van de waterstoffabriek rekening worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van deze soorten en indien nodig dient er aanvullend onderzoek worden uitgevoerd. Er wordt daarbij rekening gehouden met de aanbevelingen zoals gegeven in de ecologische onderzoeken uitgevoerd door GSP.

Vogels:

Uit de natuurtoets blijkt dat er geen jaarrond beschermde nesten zijn aangetroffen in de directe omgeving van de projectlocatie. Ook vormt de projectlocatie geen essentieel foerageergebied voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten is daarom niet noodzakelijk. Het gebied heeft een potentiële functie als broedgebied voor een aantal Rode Lijstsoorten. Voor deze Rode Lijstsoorten geldt dat de projectlocatie, als het overlapt met het verspreidingsgebied van de soort, niet in de buurt ligt van kerngebieden van de betreffende soort. Dit is niet het geval. Tijdens de bouw dient echter wel rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels gedurende het broedseizoen. Het broedseizoen loopt van ongeveer half maart tot half augustus. Alle in gebruik genomen broedlocaties zijn in deze periode namelijk beschermd. Om te voorkomen dat een verstoring van beschermde nesten optreedt, dient gewerkt te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient het perceel tijdig ongeschikt gemaakt te worden om verstoring van broedgevallen te voorkomen. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken of het perceel tijdig ongeschikt te maken, dan dient in de periode van maart tot en met september een broedvogelcontrole door een deskundig ecooloog uitgevoerd te worden kort voordat de werkzaamheden uitgevoerd zullen worden. Bij het aantreffen van broedende vogels dient te worden gewacht met de werkzaamheden tot het moment dat de jongen uitgevlogen zijn. De werkzaamheden dusdanig afstellen dat er geen verstoring optreedt, is daarbij ook een optie. De funderingspalen dienen tijdens het broedseizoen ingebracht te worden door middel van tril- of druktechnieken. Onder deze voorwaarde wordt een eventuele verstoring van jaarrond beschermde nesten uitgesloten.

Overige soorten:

De soorten die voorkomen in het gebied zijn vrij algemeen voorkomende soorten, zoals de bruine kikker en de gewone pad, die vrijgesteld zijn van ontheffingsplicht. Uit de natuurtoets blijkt dat voor overige beschermde soorten uit deze soortengroepen die niet vrijgesteld zijn, de projectlocatie ongeschikt is als leefgebied, of ze komen niet voor in de wijde omgeving van de projectlocatie.

Uit de natuurtoets blijkt dat nadelige gevolgen voor de natuur niet worden verwacht.

k. Landschap

De projectlocatie ligt midden in het grootste industrieterrein van Noord-Nederland en is omgeven door industriële activiteiten. De voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot aantasting van landschappelijke waarden.

l. Archeologie en cultuurhistorie

De realisatie van de waterstofproductie-installatie zal plaatsvinden op gronden met een archeologische dubbelbestemming waarde IV (laagste archeologische waarden in voorontwerpbestemmingsplan). De gronden worden door GSP opgehoogd met ongeveer een meter, waardoor er een bufferzone ontstaat van 1,4 meter in plaats van 40 centimeter. Dit maakt het mogelijk om infrastructurele werken aan te leggen en een hekwerk te plaatsen zonder de archeologische laag te raken. Het gebruik van heipalen bij de bouw is noodzakelijk. De initiatiefnemer moet zich hierbij houden aan de gestelde voorwaarden uit het Behoudsplan Oosterhorn en zal de fabriek moeten realiseren met het minst mogelijke aantal heipalen. Bij de aanleg zal gebruik worden gemaakt van grondvervangende heipalen. De beperkte graafwerkzaamheden die ten behoeve van de meetstraat noodzakelijk zijn, zullen onder toezicht plaatsvinden van een deskundige op het gebied van archeologische monumentenzorg. De beschreven aanpak past binnen het Behoudsplan Oosterhoorn dat ruimte biedt voor behoud-in-situ (behoud in de bodem). Wij concluderen dat de beschreven aanpak past binnen het Behoudsplan Oosterhoorn, dat ruimte biedt voor behoud-in-situ, zorgt dat er geen sprake is van belangrijke nadelig effecten voor archeologische of cultuurhistorische waarden.

IV. De samenhang met andere activiteiten ter plaatse (cumulatie)

In de directe omgeving zijn geen projecten bekend waarmee cumulatieve effecten kunnen ontstaan. Er worden geen milieueffecten verwacht die, al dan niet cumulatief, leiden tot een verslechtering van het milieu en de milieugebruiksruimte.

V. Conclusie

Op basis van de informatie die is verstrekt in de vorm van de aanmeldingsnotitie en de daarbij behorende bijlagen, blijkt dat de voorgenomen activiteit geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben en dat het nader afwegen van de milieueffecten door het opstellen van een MER niet noodzakelijk is. Aan de aangevraagde Omgevingsvergunning zullen voorschriften worden verbonden ter bescherming van het milieu.

BESLISSING:

Gelet op het voorgaande en de op 26 april 2023 ontvangen aanmeldingsnotitie, besluiten wij op grond van artikel 7.2 onder 4 van de Wet Milieubeheer dat Eurus Energy Europe B.V. voor de oprichting van een waterstoffabriek aan de Kloosterlaan op het industrieterrein Oosterhorn geen milieueffectrapport (MER) op hoeft te stellen.

Groningen, 21 juni 2023

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

Team Milieu
Domein Beleid